Serrat… l’èxit de la política del bilingüisme

written by Jaume Marfany | 31 de desembre de 2022
El debat no és nou ni tampoc està resolt. Cal diferenciar entre l’obra artística i les idees, la moral, el comportament de l’autor?

El timbal de llauna deixa de ser una bona obra literària perquè l’autor, Günter Grass, va confessar que havia estat membre del cos de combat de les SS nazis? Hem de deixar de llegir Ezra Pound o T.S. Elliot perquè eren antisemites? *Madame Bovary* no és digne de lectura perquè Flaubert era un pederasta? Mario Vargas Llosa ha de ser un escriptor “prohibit” perquè és nacionalista espanyol i anticatalà?

Us explico una petita història…

Fa molts, molts, però que molts anys… Sant Adrià del Besòs… El pati d’una escola… Hi havia un recital –mig prohibit, mig tolerat– de gent molt jove que cantava en català. Òndia, en català!

No sé encara com (només teníem 16 anys) vam aconseguir els diners per a dues entrades, encara que, sense ni un duro, vam haver de tornar a peu fins a Barcelona. Recordo aquell pati que ara (si més no fa uns quants anys) és un camp de futbol. Un entarimat de fusta situat en un lateral i unes quantes cadires plegables que ens havíem de col·locar nosaltres mateixos. Damunt de l’entarimat una cadira solitària, també plegable i, davant per davant, un vell micro. Als laterals de l’improvisat escenari uns altaveus rudimentaris que amb prou feines aconseguien fer-nos arribar la veu del cantant. Només un noi jove i unes cinquanta persones de públic.

Recordo el recital, no només amb l’enyorança pròpia dels anys

(els transcorreguts i els propis), sinó també amb emoció. La mateixa emoció que vam sentir llavors en escoltar aquelles cançons cantades en català. Aquelles lletres amb què ens identificàvem, que ens feien vibrar i despertar la nostra sensibilitat, que ens feien viure i reviure nous anhels i sentiments.

Des de llavors en Serrat va formar part de les nostres vides. El seguíem (quan podíem), cantàvem les cançons, compràvem i escoltàvem els discos. El vam defensar "a morir" quan els fets d'Eurovisión i, també, cert, ens vam sentir una mica traïts quan va començar a cantar en castellà. Així i tot, discos com Mediterráneo, els poemes de Machado, i algun altre esporàdic, han format part de la nostra vida.

Doncs sí, m'agrada el Serrat, el "primer" Serrat, el que cantava en català, el que musicava poemes de Machado, de Salvat Papasseit… el Mediterráneo…

És cert que costa de separar aquest Serrat del "posterior. Del Serrat d'unes cançons que ja no ens arribaven de la mateixa manera. Sobretot, manllevant en Partal, del Serrat "socialista del cantó de Ciudadanos". Del Serrat que es manifestava públicament en contra del referèndum del 1r d'octubre. Del Serrat que va afirmar que la independència de Catalunya seria perjudicial en àrees com la salut, la sanitat i que ens farien fora de la UE. Del Serrat que va dir que el procés, a Catalunya, creava una situació de gran fractura social que costaria molt de temps de recuperar.

Del Serrat que el dia del seu comiat dels escenaris, a Barcelona, a Catalunya, es va atrevir a dir "Sí, mejor, en castellano que nos entenderemos todos", i que va acabar el seu comiat a casa seva en la llengua imposada.

Comparteixo (com acostuma a passar) **l'editorial d'avui** d'en Partal. No repetiré, doncs, les seves reflexions. La covardia s'encomana, cert, i cal centrar-nos més en les nostres

actituds, en quina és la resposta, individual i col·lectiva davant de la humiliació, del supremacisme i de la provocació dels que ens volen sotmesos i assimilats.

Serrat respon fil per randa a un perfil determinat de ciutadà català, nascut al país i que parla català. Correspon a la molt bona definició d'en Partal "És el cantant dels socialistes, i més recentment de l'ala Ciutadans dels socialistes".

Possiblement, al Palau Sant Jordi va haver-hi molta covardia. Però també vam poder veure una bona mostra de l'èxit de la política del bilingüisme, del bilingüisme social imposat per l'Estat espanyol ("Para que se consiga el efecto sin que se note el cuidado."). "Bilingüisme social", l'etiqueta ideològica que vol donar l'aparença de normalitat a una situació totalment anormal. La població s'acaba convencent que la coexistència de dues llengües en un mateix territori és un fet natural i, com diuen a Llengua i República, "i això comporta una situació de convivència pacífica, enriquidora i democràticament ordenada".

La política del bilingüisme ha tingut molt més èxit que la repressió pura i dura. El bilingüisme social ha aconseguit emboirar o amagar del tot la realitat, que no és altra que el conflicte lingüístic existent al país. Un conflicte que converteix cada vegada més el català en la llengua subordinada i ens condueix, si no som capaços d'aturar-ho, a la substitució lingüística.

Una recent enquesta de la Plataforma per la Llengua ens oferia unes xifres esgarrifoses:

Un 50,9% de les persones que diuen tenir **el català com a llengua habitual** creuen que canviar al castellà quan algú els parla en aquesta llengua no implica cap amenaça per al català.

El percentatge és més escandalós si prenem com a base la totalitat de la població del Principat (tant si té el català com a llengua habitual com si no la té), el percentatge

s’eleva fins al 70,4%.

Al Sant Jordi va haver-hi molta covardia, cert, i també aplaudiments i, molt més greu encara, gent que no va trobar res d’estrany ni reprovable en l’actitud del cantant.